

ONEDELJA

27 MAJ 2016 BR.260

deo publicističke aktivnosti Nacionalnog naftnog komiteta Srbije

www.wpcserbia.rs

RAMPA

UTICAJU PREKIDA U PROIZVODNJI NA CENE NAFTE

Sudbina petro-izvoznika zaduženih kada je nafta vredela 100\$
Sudbina banaka zbog kredita odobrenih kada je nafta vredela 100\$

Total: Za 20 godina 20% capex-a u „čistu energiju“
Shell: Prebrzo usmeravanje na obnovljive moglo bi uništiti kompaniju
Acionari Exxon i Chevron-a odbacili rezolucije o klimatskim promenama

Chevron 37 milijardi dolara u kazahstavni projekat?
Gasprom njeft počeo utovar prve nafte iz Novoportovskoja

Putin: Rusija i dalje spremna i za južne pravce snabdevanja
Gasprom: Ruta ipak preko Bugarske?

Национални нафтни комитет Србије - Светског на

SADRŽAJ:

NAFTA:

- Neutralisan uticaj prekida u snabdevanju naftom.....[OVDE](#)
- Sudbina petro-izvoznika zaduženih kada je nafta vredela 100\$ .....[OVDE](#)
- Sudbina banaka zbog kredita odobrenih kada je nafta vredela 100\$ .....[OVDE](#)
- Otkrića novih rezervi nafte nikad manja od 1952.....[OVDE](#)
- Total: Za 20 godina 20% capex-a u „čistu energiju“ .....[OVDE](#)
- Shell: Prebrzo usmeravanje na obnovljive moglo bi uništiti kompaniju.....[OVDE](#)
- Aktionari Exxon i Chevrona odbacili rezolucije o klimatskim promenama.....[OVDE](#)
- Čelnik Chevrona: 'Don't Worry, Be Happy'.....[OVDE](#)
- Chevron i partneri planiraju ulaganje od 37 mlrd.\$ u Kazahstanu - Ministar.....[OVDE](#)
- Gasprom nije počeo utovar prve nafte iz Novoportovskoja.....[OVDE](#)
- LUKOIL u Meksiku.....[OVDE](#)

GAS:

- Putin: Ostaje ponuda Rusije Briselu za gradnju južnih gasovodnih koridora.....[OVDE](#)
- Aleksandar Medvedev: Najoptimalnija bugarska ruta za crnomorski gasovod.....[OVDE](#)
- Lavrov: Severni tok dva nije ruska, već inicijativa evropskih kompanija.....[OVDE](#)

REGION:

- Rafinerija Brod: Prošlogodišnja dobit za pokriće dela akumuliranog gubitka.....[OVDE](#)
- INA i MOL tražili odlaganje u arbitraži protiv Vlade FBiH.....[OVDE](#)
- Plinacro dobit investira u gasovode od LNG terminala.....[OVDE](#)

Crude Oil Brent May 27 2016 0645 GMT - 49.22 [Livecharts.co.uk](#)

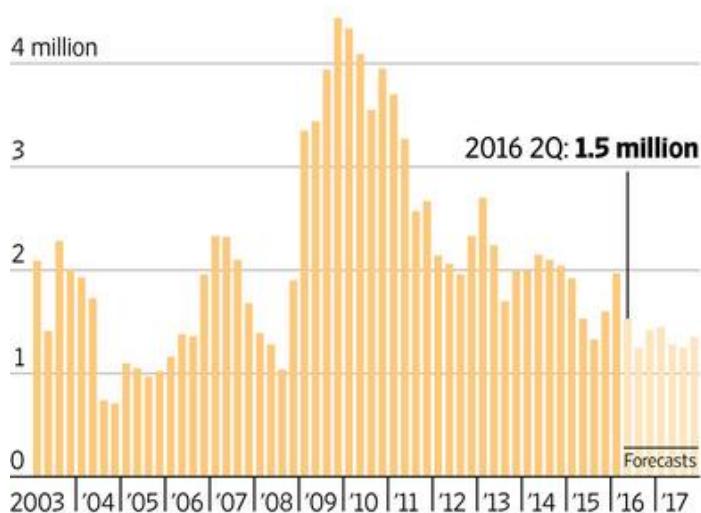
Neutralisan uticaj prekida u snabdevanju naftom

NJUJORK - Niz podudarnih neočekivanih okolnosti u Africi (krađe nafte i sabotaže naftovoda u Nigeriji), na Bliskom istoku (poremećaj izvoza zbog političke krize u Libiji, štrajk u Kuvajtu) i u Severnoj Americi (požari u Kanadi) rezultirali su od kraja aprila na ovomo prekidom u proizvodnji i isporuci sirove nafte na globalnom tržištu od oko 3,4 miliona barela na dan. Donedavno bi takav rez u ponudi izazvao udvostručenja cena nafte u svetu, ali su one od 28. aprila porasle za svega 7,6%, piše analitičar portala Seeking Alpha. Konstatacija analize (ilustrovana Tabelom ispod) je da težina koju je mali rezervni proizvodni kapacitet OPEC-a nekada imao na tržištu nafte više ne postoji.

Little to Spare

The Organization of the Petroleum Exporting Countries' ability to respond when oil supplies fall has dwindled in recent years.

OPEC's spare crude oil-production capacity
Millions of barrels a day, quarterly data

*Numbers may not add up due to rounding

†Neutral zone: An area between the borders of Saudi Arabia and Kuwait

‡Includes Colombia, Ghana, Italy, North Sea and Yemen

Sources: Energy Information Administration (capacity); Energy Aspects (outages)

Oil-production outages for May 2016*

Millions of barrels a day

OPEC

Nigeria	0.7
Libya	0.5
Neutral zone†	0.5
Venezuela	0.3
Iraq	0.1
Iran	0.1
Total: 3.4 million	
Canada	0.6
Syria	0.1
South Sudan	0.1
Other‡	0.3

THE WALL STREET JOURNAL.

Dinamike naftnog tržišta izmenile su se zbog (1) nagomilanih komercijalnih i strateških rezervi, (2) usavršene tehnologije bušenja i (3) razvoja tržišta fjučersima, zaključuje autor analize, Robert Boslego.

Zalihe za miran dvogodišnji san

Oko 1,4 milijarde barela trenutno je u tzv. strateškim rezervama nafte (SPRs) pod kontrolom vlada širom sveta. Polovina od toga u SAD. Pod pretpostavkom da se odatle povlači 4 miliona barela na dan, SPRs bi obezbeđivale nesmetanu globalnu potrošnju za oko godinu dana. Američka Energetska informativna administracija (EIA) procenjuje ukupne komercijalne rezerve sirove nafte u zemljama OECD na bezmalo 3,1 milijardu barela.

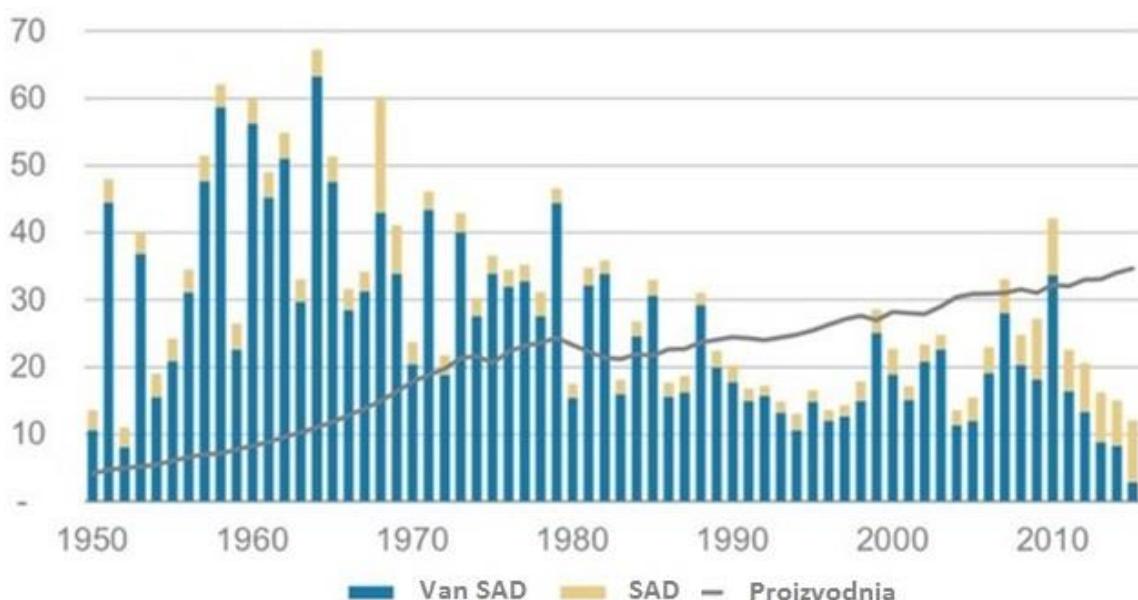
Tehnologija bušenja nekonvencionalnih izvora

Druga teza kojom autor pobija težinu uticaja spontanih, ili dirigovanih prekida u proizvodnji na cene nafte je da su tehnologije u istraživanju i u proizvodnji nafte iz škriljnih formacija dostigle takav stepen preciznosti i efikasnosti da je osetno povećana mogućnost brzog aktiviranja tog potencijala na strani ponude. Autor citira vlasnika jedne od američkih kompanija, Harolda Hamma koji kaže da već sada zna gde će da proizvodi naftu iz škriljaca za narednih deset godina. Trenutno je u bazenima uljnih škriljaca u SAD 3.900 bušotina spremno da se u veoma kratkom roku akvitira i počne proizvodnju onda kada stigne odgovarajući cenovni signal sa tržišta.

Hedžing

Treći faktor brzog odgovora ponudne strane na prekide u snabdevanju su rekordno nagomilane kratke pozicije u hedžinzima, kojima je umanjen rizik od posledica budućeg rasta proizvodnje. To je, piše autor, znatno sigurniji izvor od „rezervnog proizvodnog kapaciteta“ koji OPEC pruža. Izvori navode da su se banke poslednjih nedelja pridružile tom trendu mandatirajući hedžinge za narednih 18 do 24 meseci kako bi obezbedili donju cenu za svoje pozicije. O tom fenomenu je Bilten **NEDELJA** detaljnije pisao u izdanju od 20. maja. Autor istovremeno ovom analizom umanjuje efekat i poruku ovih dana objavljenog nalaza konsultantske firme IHS da je tokom prošle godine otkriveno svega 2,8 milijardi barela novih ležišta nafte van Severne Amerike, što je najniži nivo od 1952.

Otkrića novih rezervi nafte nikad manja od 1952.

NIS Agro kartica

Mene gorivo košta manje!

Sa NIS Agro karticom, kupujte Dizel gorivo i Gasno Ulje po sniženim cenama na NIS Petrol benzinskim stanicama i ostvarite dodatne uštede na dopunski assortiman.

Uz pogodnosti pri kupovini goriva, NIS Agro kartica Vam omogućava da uštedite i pri kupovini Nisotec ulja, prehrabnenih artikala i drugih proizvoda u mreži NIS Petrol benzinskih stanica.

Ubrzana procedura aktivacije NIS Agro kartice

Ukoliko nemate NIS Agro karticu, na odabranim NIS Petrol benzinskim stanicama naši zaposleni će Vam pomoći da popunite formular za dobijanje NIS Agro kartice i omogućiti Vam da Vaša nova NIS Agro kartica bude aktivna u što kraćem roku.

* korisnici NIS Agro kartice jednako ostvaruju svoje pravo subvencije od strane države za kupovinu goriva.

www.nispetro.rs
Call centar: 0800 008 888

NIS
PETROL
TAMO GDE I TI

Sudbina petro-izvoznika zaduženih kada je nafta vredela 100\$

Samo ove godine 50 milijardi dolara u nafti kineskim bankama

LONDON - „Siromašnije“ zemlje proizvođači nafte koji su se u prošlosti zadužili sa klauzulom da otplate kredite u nafti kada je ona bila osetno skuplja, sada su suočeni sa obavezom da vrate poveriocima tri puta veće količine sirove nafte nego što su to tada računali, piše **Reuters**. Agencija dodaje da je ovo osakatilo finansije zemalja kao što su Angola, Venecuela, Nigerija i Irak, stvarajući dodatnu podelu unutar OPEC-a. Iz tog „bloka“ zemalja sada stižu zahtevi da OPEC na narednom ministarskom sastanku, iduće nedelje, doneše odluku o smanjenju proizvodnje nafte, ali bolje stojeće članice, kao što su Saudijska Arabija i zemlje Persijskog zaliva, koje nemaju teret takve vrste dugovanja, odbijaju da pristanu na bilo kakvu sličnu meru.

Ove godine 50 milijardi u nafti

Angola je od 2010. pozajmila iz Kine čak 25 milijardi dolara, uključujući pet milijardi prošlog decembra, što primorava sada državnu petro kompaniju da šalje u tu zemlju bez malo svu proizvedenu naftu, ne

dobijajući zauzvrat ništa (osim smanjenja duga, naravno). Ove godine su Angola, Venecuela, Nigerija, Irak i Kurdistan u obavezi da vrate između 30 i 50 milijardi dolara u nafti, pokazuju računice **Reutersa**. Tolika otplata zahtevalo je izvoz nešto iznad milion barela nafte na dan, kada je cena barela bila na 120 dolara, ali sa sadašnjom vrednošću od oko 40 dolara ista obaveza zahteva preko tri miliona barela na dan.

Kina je postala glavni finansijer Venecuele preko jednog nafta-za-kredite programa, preko koga je od 2007. uplaćeno u kasu vlade u Karakasu 50 milijardi dolara, uključujući sporazum od pet milijardi sklopljen prošlog septembra. Iako detalji posla nisu objavljeni, Barclays procenjuje da Karakas duguje Pekingu ove godine blizu 800.000 nafte na dan, dok je ta „rata“ iznosila 230.000 bd kada je nafta vredela sto dolara. Doduše, Venecuela je prošle nedelje saopštila da je uspela da dogovori sa Kinom poboljšanja vezana za uslove otplate dugovanja, ne ulazeći u pojedinosti dobijenih olakšica.

Irak pregovara o reprogramu sa majorsima

Nigerija i Irak takođe duguju milijarde dolara, sa obavezom otplate u sirovoj nafti, naftnim kompanijama poput Shella i ExxonMobil-a. Irak pokušava da reprogramira ugovore koje je pod pomenutim uslovima sklopio sa kompanijama poput Shella, Exxon-a i Lukoila. Trebalо je da ove godine isplati tim kompanijama 23 milijarde dolara u nafti, ali sada navodi da će imati količine za otplatu svega devet milijardi dolara. Ekvador duguje po istom osnovu tri milijarde dolara.

Nasuprot ovoj sumornoj finansijskoj slici, članice OPEC-a iz regiona Persijskog zaliva imaju veoma malo zajedničkih ulaganja sa inostranim kompanijama vezanim klauzulom otplate njihovih razvojnih projekata u nafti. Nemaju ni slične kreditne aranžmane sa Kinom.

LUKOIL "ECTO Diesel".

Navikni se da budeš snažniji.

LUKOIL u Meksiku

MEKSIKO SITI - Ruski LUKOIL saopštio je u utorak da je u pregovorima sa meksičkom državnom naftnom kompanijom Pemex o mogućem zajedničkom razvoju jednog onshore naftnog bloka u tamošnjem basenu Čikontepek. O tome su u Meksiku sitiju razgovarali čelnici dveju kompanija, Vagit Alekperov i Jose Gonzalez Anaya, dok se za sada pojedinosti ne objavljuju. [Reuters](#)

PORSCHE

PREPORUČUJE

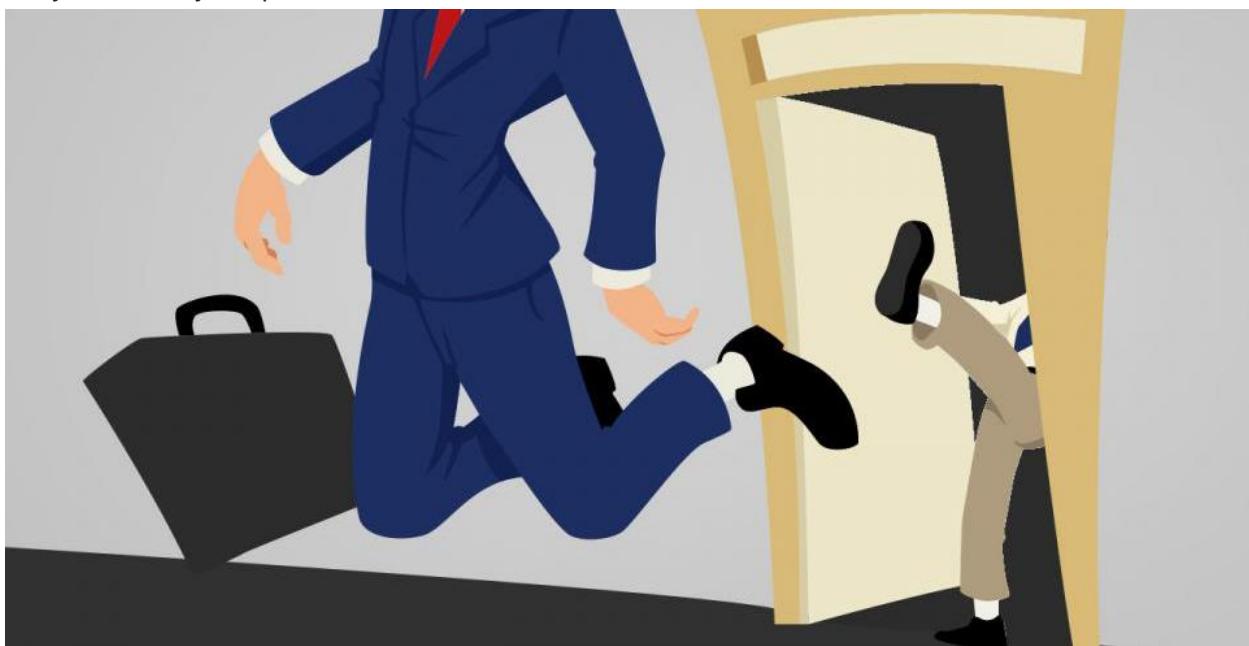
ecto
DIESEL

LUK
UKOIL

Sudbina banaka zbog kredita odobrenih kada je nafta vredela 100\$

Nelikvidni američki naftaši košmar za bankare

NJUJORK - Banke koje su već srezale ranije dogovorene kreditne linije američkim proizvođačima nafte i gasa, sada im novim merama dodatno sužavaju mogućnost pristupa kapitalu neophodnom za održavanje njihovih poslova, piše **Bloomberg**. Barem tri advokatske firme angažovane su od strane banaka da pronađu varijante zaoštrevanja uslova u postojećim kreditnim aranžmanima, kako bi onemogućili najrizičnijim klijentima pogodenim srozavanjem cena nafte u poslednje dve godine da povlače sredstva iz odobrenih kreditnih linija, saznaje agencija iz upućenih izvora. Banke obično režu linije dva puta godišnje, prilikom revizije vrednosti rezervi nafte i gasa kojima kompanije garantuju otplate, ali sada nastoje da se dodatno obezbede, sa talasom bankrota više od 130 američkih proizvođača nafte i gasa iz škriljnih formacija od početka 2015. na ovamo.

Banke sada trpe posledice kreditnih uslova sklopljenih u vreme kada je - do sredine 2014. - sirova nafta prodavana za preko sto dolara po barelu. Često, banke nemaju druge opcije osim da „iskeširaju“ iz dogovorenih kreditnih linija sredstva potpuno nesolventnim klijentima. Njihova pregovaračka moć jača jedino kada kompanija prekrši dogovorene uslove, kao što se na primer desilo u februaru sa firmom Foresight Energy, koja nije uspela da podmiri ratu od nekih 24 miliona dolara. Banke su imale opciju, ili da oteraju firmu u bankrot, ili da dogovore za njih povoljnije uslove - iskoristivši ovo drugo. Foresight-u je skresana kreditna linija za 75 miliona dolara i dodata klauzula kojoj joj je onemogućeno da povlače nova sredstva ako joj gotovinska sredstva premašu 35 miliona dolara, što je restriktivna mera poznata kao „anti-hoarding“ odredba. Na sličan način preinačeni su uslovi naftno-gasne kompanije Penn Virginia, kada je se u njenom godišnjem finansijskom izveštaju našla ocena revizora kojom se dovodi u sumnju njena sposobnost da nastavi sa radom.

Ipak, to su izuzeci od pravila koje većinu kreditora američkih naftnih kompanija dovodi u poziciju da dele sudbinu jednog od najdužih perioda niskih cena te sirovine. „Malo je mogućnosti da se zaštitite kada dogovorite uslove“, kaže Sam Xu, ekspert investicionih banaka usmerenih na naftno-gasni sektor, CohnReznick Capital Markets. „Ako ste pristali na određenu sumu, morate to i ispuniti“, dodaje on.

 Transnafta
www.transnafta.rs

Total: Za 20 godina 20% capex-a u „čistu energiju“

PARIZ - Glavni izvršni direktor Totala, Patrick Pouyanne, rekao je za *Financial Times* da francuski naftni kolos namerava da kroz 20 godina ima petinu sredstava investiranih u „niskougljenični“ energetski sektor. Taj cilj, kaže on, „može da ima osetnu težinu, sa Totalovom aktivom vrednom nekih 130 milijardi dolara.

Pouyanne je, pre intervjuja sa Financial Timesom svoj plan obelodanio u utorak učesnicima generalne skupštine akcionara Totala, izjavivši da - reagujući na usmeravanja potrošnje energije u svetu - želi osetno da poveća investicije u obnovljivu energiju, kao i u skladištenje energije i poslove energetske efikasnosti.

Čelnik Totala kaže da njegova kompanija zauzima drugačiji pristup u odnosu na većinu naftnih i gasnih kompanija koje se nerado opredeljuju za zaokret u svojim poslovnim modelima. „Neki od naših konkurenata zauzimaju defanzivni stav, ali mi kažemo da želimo da poslujemo van“ (postojećeg konvencionalnog naftnog okruženja koji se menja), prenosi *FT*. Ipak, Pouyanne razjašnjava da će Total „dugoročno ostati pre svega naftna i gasna kompanija“, ali sa orientacijom da 60 ukupne proizvodnje u 2035. bude iz gasa, prema postojećih 50 odsto i 35 odsto od pre deset godina.

Shell: Prebrzo usmeravanje na obnovljive moglo bi uništiti kompaniju

LONDON - Ubedljivih 97 odsto akcionara Royal Dutch Shell glasalo je u utorak, na godišnjoj skupštini, protiv predloga rezolucije da taj anglo-holandski naftni kolos investira zaradu ostvarenu na proizvodnji i prodaji fosilnih goriva u preorijentaciju ka obnovljivim izvorima energije. Glasanju je prethodila konstatacija prvog čoveka Shell-a, Ben van Beurdena, da se kompanija ne može previše brzo preusmeriti na proizvodnju obnovljive energije, a da pri tom ne dovede u pitanje isplate dividendi, „pa čak možda i samo svoje postojanje“. Izvršni direktor Shell-a je taj svoj odgovor na kritike kompanija nedovoljno pažnje posvećuje borbi za ublažavanje globalnih klimatskih rizika dopunio primerom deset najvećih solarnih kompanija na svetu „koje su do sada investirale pet milijardi dolara, a da svojim akcionarima nisu isplatile ni jedan dolar na ime dividendi“. „Prelazak na druge oblike energije traži vreme i mi to ne možemo uraditi preko noći, jer bi to moglo značiti kraj za kompaniju“, rekao je Beurden.

Čelnik Chevron-a: 'Don't Worry, Be Happy'

NUJORK - CEO Chevron-a, John Watson ne samo što se usprotvio ocenama akcionara da im klimatska politika stvara rizike za njihove uloge, nego je rekao da epilog borbe protiv globalnog zagrevanja može na kraju biti pozitivan za kompaniju. Watson je u intervjuu za **Wall Street Journal** rekao uoči godišnje skupštine akcionara da klimatske promene mogu da motivišu dalji prelazak sa uglja na prirodnji gas, kao pogonsko gorivo elektrana. WSJ piše da Watsonov 'Don't Worry, Be Happy' stav prema rizicima od klimatske politike po sudbinu fosilnih izvora ne dele njegove kolege i konstatuje da bi se takva filozofija mogla obiti o glavu naftnoj privredi.

Aкционари Exxon Mobila i Chevrona odbacili rezolucije o klimatskim promenama

HJUSTON – Акционари Exxon Mobila i Chevrona odbacili су u sredu predloge rezolucija, podržanih od strane zaštitnika čovekove okoline, koju je trebalo da obavežu dva američka naftna giganta ka većem usmeravanju na investicije u čistiju energiju. Оčekivano,

Exxonovi investitori su na godišnjoj skupštini akcionara odbacili čak deset predloga vezanih za klimatsku politiku, ali jesu glasali za pravo koje omogućava akcionarima da lakše predlažu postavljanje, odnosno smenu direktora. To bi, kako prenose agencije, moglo da dozvoli nekom od klimatskih aktivista da postane član odbora direktora. Bord Exxona se protivio tom predlogu, ocenjujući da on rizikuje da poveća uticaj „posebnih interesnih grupa“ na rukovođenje kompanijom. Акционари су, с друге strane, odbacili rezolucije uključujući usvajanje politike ograničenja globalnog zagrevanja i predlogu da se otvari mesto za jednog klimatskog aktivistu u odboru direktora. Чelnik kompanije, Rex Tillerson, rekao je da je Exxon svestan klimatskih rizika po planetu i potrebe da se oni suzbiju, ali smatra da mere za borbu protiv globalnog zagrevanja moraju ravnoprano da se primene širom sveta, da se dozvoli tržištu da dirigovanjem cena bira rešenja i da se dovoljno fleksibilno odgovori na ekonomski uspone i padove, kao i nova otkrića u klimatskoj nauci“. **AP, Reuters**

СВЕТ ОКО НАС ПОКРЕЋЕ ЕНЕРГИЈА,
НАЈБОЉА ЈЕ ОНА КОЈА ГА ЧУВА.

ЈП “СРБИЈАГАС”

Народног фронта 12, Нови Сад, Србија
Тел: +381 21 481 1549; +381 21 481 2703
Факс: +381 21 481 1305
www.srbijagas.com

Gasprom njeft počeo utovar prve nafte iz Novoportovskoja

MOSKVA – Gasprom njeft je, uz blagoslov predsednika Vladimira Putina, počeo punjenje prvog tankera sa sirovom naftom iz svog arktičkog polja Novoportovskoje, koje treba da pomogne Rusiji da održi rekordno visoku proizvodnju nafte, prenosi u sredu [Reuters](#).

Ruski predsednik je preko video linka pratilo iz Kremlja i ceremoniju prenošenu iz arktičkog naftnog terminala kapaciteta 8,5 miliona tona godišnje. Reuters piše da Rusija planira da podigne proizvodnju nafte na 540 miliona tona (10,8 miliona barela na dan) ili više ove godine, sa lanjskim 534 mt. Gasprom njeft navodi da planira da proizvede 2,5 miliona tona nafte iz Novoportovskoje ove godine, a 6,3 miliona tona u 2018. Rezerve polja procenjuju se na više od 250 miliona tona nafte i kondenzata gasa, kao i preko 320 milijardi kubnih metara prirodnog gasa. Nisko-sumporna nafta iz polja, koju je gasprom njeft nazvao Novy Port, bi takođe mogla da omogući stvaranje novog kvaliteta sirove nafte za potrebe rafinerija na severozapadu Evrope, piše Reuters. Čelnik ruske kompanije Aleksander Djukov rekao je, obraćajući se Putinu sa polja preko video linka, da je nafta iz Novoportovskoja boljeg kvaliteta od Brenta i da se prodaje sa premijom na cenu severnomorskog brenda. Gasprom njeft je u razvoj ovog polja investirao 2,8 milijardi dolara, piše [Reuters](#).

Chevron planira ulaganje od 37 mlrd. \$ u Kazahstanu - Ministar

ASTANA – Konzorcijum predvođen američkim Chevronom planira da investira do čak 37 milijardi dolara u dodatni razvoj gigantskog naftnog polja u Kazahstanu, obelodanio je u sredu tamošnji ministar energije Kanat Bozumbajev. [Wall Street Journal](#) piše da se radi o retko velikom ulaganju u novu proizvodnju u vremenu kada su kompanije srezale, ili odložile od početka pada cena nafte do marta ove godine investicije u ukupnoj visini 270 milijardi dolara upstream sektor. Kazahstanski projekat pod imenom Tengiz je jedno od najvećih polja nafte u svetu, na kome Chevron bazira planove rasta svog ukupnog outputa u narednim godinama. Chevron je, za razliku od ministra, nešto suzdržanije saopštilo da će finalnu investicionu odluku o proširenju projekta saopštiti posle konsultacija sa partnerima. Chevron je vlasnik polovine udela u operatorskoj kompaniji projekta, Tengizchevroilu, dok ExxonMobil ima 25% učešća, Kazmunaigas 20% i Lukarco, pod kontrolom Lukoila, preostalih pet procenata. Tengiz sada proizvodi oko pola miliona barela na dan, a Chevron je planirao da output podigne na 760.000 barela na dan do 2021, ali je investicija odložena posle srožavanja cena nafte.

GAS

Putin: Ostaje ponuda Rusije Briselu za gradnju južnih gasovodnih koridora

ekathimerini.com BETA

NEWS 22.05.2014 - 14:46
Putin to visit Greece on May 27-28, says Kremlin

MOSKVA - Ruski predsednik Vladimir Putin izjavio je grčkim novinama Kathimerini da pitanje južnih ruta za isporuke energetskih izvora iz Rusije u EU ostaje na stolu. U članku objavljenom u atinskom dnevniku u sredu, uoči posete Putina Grčkoj, on podseća da je Brisel onemogućio gradnju Južnog toka svojim „prohibitivnim stavom“. „Iako smo morali da otkažemo projekat, pitanje južnih pravaca snabdevanja naših energetskih izvora državama članicama EU ostaje na dnevnom redu“, piše Putin. Ruski predsednik dodaje da njegova zemlja ovim podržava diversifikaciju pravaca snabdevanja Evrope energijom i jačanju pouzdanosti dopremanja isporuka, a time i njene energetske bezbednosti. Putin ukazuje na namenu Grčke da postane „značajan energetski čvor na Balkanu, zbog čega Rusija konstantno uključuje tu zemlju u svoje planove gradnje pravaca snabdevanja centralne i zapadne Evrope. **Tass**

Aleksandar Medvedev: Ruta ipak preko Bugarske?

ST. PETERSBURG - Studija izvodljivosti za novi projekat gasovoda ispod Crnog mora mogla bi biti izrađena do kraja godine, rekao je u četvrtak zamenik predsednika UO Gasproma Aleksandar Medvedev. „Verovatno do kraja godine će se znati ruta, ako dokument bude spreman“, rekao je on. Opcija preko Bugarske je najlakša i najbrža za implementaciju, jer je ogroman posao ranije već urađen, dodao je Medvedev. Zamenik čelnika Gasproma je, međutim, rekao da je na evropskim partnerima, odnosno „onima koji će kupovati taj gas“, da izaberu rutu. **Tass**

Lavrov: Severni tok dva nije ruska, već inicijativa evropskih kompanija

MOSKVA – Gasprom razmatra nove projekte transporta gasa u jugoistočnoj Evropi, rekao je u sredu šef ruske diplomacije Sergej Lavrov. On je rekao da projekat Severni tok dva „nije ruska inicijativa, već inicijativa jednog broja kompanija iz Evropske unije“. „Uprkos toga, dodao je on, Gasprom razmatra mogućnost dodatnih projekata u jugoistočnoj Evropi“. Lavrov je rekao da je siguran da se može u ovom slučaju naći rešenje koje i zadovoljilo ob strane, rusku i EU, ako Evropska komisija bude objektivno, a ne iz političkog ugla, prišla pitanju obezbeđenja energetske sigurnosti i za jugoistočnu Evropu. U tom kontekstu Lavrov je podsetio da je Brisel odobrio projektu TAP, izuzetke od evropskog energetskog zakonodavstva zbog koga je osporio projekat Južni tok, primoravši Gasprom da odustane od njega. **Tass**

OSTVARI SAVE&DRIVE
POPUST

DO -5 DINARA/LITAR

DO -25% PO ARTIKLU I LI USLUGI

NOVO!

MOVING LIFE

OMV

REGION

INA i MOL tražili odlaganje u arbitraži protiv Vlade FBiH

SARAJEVO - Predstavnici konzorcijuma INA-MOL zatražili su od Vlade FBiH odlaganje arbitraže na 90 dana na osnovu tužbe za dokapitalizaciju "Energopetrola", potvrđeno je u utorak **Avazu** iz Federalne

vlade. Ovaj konzorcijum tužio je Vladu FBiH po osnovu sudske sporove koje je preuzeo dokapitalizacijom iz marta 2006. godine, zahtevajući da tužbe koje su protiv svoje firme podneli radnici "Energopetrola" mora da nadoknadi aktuelna vlada. Reč je o potraživanju od 30 miliona evra. Suvad Osmanagić, predsednik Radne grupe koja vodi pregovore sa INA-MOL-om, rekao je da očekuje da hrvatsko-mađarski par definitivno odustane od arbitražnog postupka. „Nadamo se da će odustati od arbitraže, jer za nju nemaju nikakvog osnova“ - rekao nam je Osmanagić. Ovaj višemilijunski tužbeni zahtjev

posljedica je ugovora o dokapitalizaciji "Energopetrola" koji su tadašnje vlasti potpisale 8. ožujka 2006. s INA-MOL-om. Prema jednoj od odredbi ugovora o dokapitalizaciji "Energopetrola", Vlada FBiH obavezala se da će preuzeti sva dugovanja u ovom procesu, uključujući i potraživanja radnika koja su u tom trenutku iznosila više od 10 miliona evra, prenosi **energetika-net**.

**GODINA
SNAGA JE
U KVALitetu**

www.euro-petrol.com

Rafinerija Brod: Prošlogodišnja dobit za pokriće dela akumuliranog gubitka

BANJA LUKA - Dobit koju je Rafinerija nafte Brod ostvarila u prošloj godini rasporediće se za pokriće dela akumuliranog gubitka iz ranijih godina, navodi se u predlogu odluke za Skupštinu akcionara kompanije zakazanu za 24. juli 2016. godine. Društvo je lani ostvarilo dobit u iznosu od 5.758.809 KM, a posle pokrića dela gubitka ukupan gubitak Društva biće smanjen na 520.067.175 KM.

Istog dana biće održana Skupština akcionara Rafinerije ulja Modriča, na kojoj je predviđeno da bude usvojena odluka da se prošlogodišnji gubitak od 727.807 KM pokrije iz dobiti ostvarene u poslovanju narednih godina. **SEEbiz**

Plinacro dobit investira u gasovode od LNG terminala

ZAGREB - Hrvatski gasni operator Plinacro najavio je da će dobit od poslovanja u prošloj godini investirati u izgradnju otpremnih gasovoda sa projektovanog plutajućeg LNG terminala kod obala Krka. Plinacro je inače jedno od tek pet preduzeća koje je vlada Hrvatske oslobođila obaveze uplate dobiti u državni budžet, upravo ubog značaja koji ta zemlja pridaje LNG terminalu. Planacro je prošlu godinu završio sa dobiti od 123 miliona kuna, oko sedam odsto manje nego u 2014. **Poslovni dnevnik**

The advertisement features a grid of nine service icons:

- Pomoć pri pokretanju biznisa (Icon: Person)
- Informacije o porezima (Icon: Document with chart)
- Izrada biznis planova (Icon: Bar chart)
- Pravna pomoć i ljudski resursi (Icon: Two people)
- Pomoć prilikom izvoza (Icon: Arrow)
- Podrška u traženju poslovnih partnera (Icon: Handshake)
- Informacije o carinskim propisima (Icon: Speech bubble with stars)
- Pomoć oko projekata za EU (Icon: EU flag)
- Istraživanje stranih tržišta (Icon: Magnifying glass over map)

Tražite put do uspešnog poslovnog modela?

Pozovite nas 011/33 00 910

www.pks.rs

NOVA KOMORA. NOVE USLUGE.
ZA SMART BIZNIS

PRIVREDNA KOMORA SRBIJE

WPCSERBIA

NEDELJA - DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave